

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

3 mei 2004

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Koen Helsen, mevrouw Ria Van Den Heuvel
en de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers –**

betreffende de integrale jeugdhulp

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

Zie :

2056 (2003-2004)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Verslag over hoorzitting
- Nr. 3 : Motie houdende verzoek tot raadpleging van de Raad van State
- Nr. 4 : Advies van de Raad van State
- Nr. 5 : Amendementen
- Nr. 6 : Verslag

AMENDEMENT Nr. 29

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 2

In § 1, 3°, op de vierde, vijfde en zesde regel, de woorden “of bij wie de minderjarige geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid” schrappen.

VERANTWOORDING

Door de natuurlijke personen bij wie de minderjarige geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid niet onder het begrip ‘opvoedingsverantwoordelijken’ onder te brengen, wordt de inconsistentie met het begrip ‘jeugdhulpaanbieder’ (een natuurlijke persoon of een voorziening die jeugdhulpverlening aanbiedt als bedoeld in artikel 4) vermeden.

AMENDEMENT Nr. 30

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 2

§ 1, 12° schrappen.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 43. Voor de formule van de toegangspoort bestaat geen draagvlak in alle sectoren.

AMENDEMENT Nr. 31

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 3

§ 1, tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

§ 1, tweede lid, is tot nader order niet geloofwaardig, vermits het decreet niet in een rechtszekere juridische grondslag voorziet voor gerechtelijke integrale jeugdhulp. Zolang het decreet niet precies aangeeft hoe de integrale ‘vrijwillige’ jeugdhulp zich verhoudt tot de rechterlijke tussenkomst, is deze passus niet wenselijk.

AMENDEMENT Nr. 32

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 4

Aan § 1, tweede lid, een zin toevoegen, die luidt als volgt :

“Wat de geestelijke gezondheidszorg betreft, wordt het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp gevormd door de zorgmodules die aangeboden worden vanuit de psychiatrische netwerken voor de doelgroep kinderen en jongeren zoals bedoeld in de artikelen 2, 4°, en 9, § 1, 5°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg.”.

VERANTWOORDING

De optie om de geestelijke gezondheidszorg slechts partieel te betrekken bij de operationalisering van de integrale jeugdhulp, hypothekeert sterk de realisatie van zorg op

maat en continuïteit van zorg in de jeugdhulp in Vlaanderen.

AMENDEMENT Nr. 33

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 4

§ 2 schrappen.

VERANTWOORDING

Op grond van artikel 4, § 2, van het voorstel, kan de Vlaamse regering het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp uitbreiden naar jeugdhulpverlening die met toepassing van andere Vlaamse regelgeving wordt aangeboden. Het komt de formeel wetgevende macht, namelijk het Vlaams Parlement, grondwettelijk niet toe om een dergelijk uitgebreide delegatie van bevoegdheid te doen naar de formeel uitvoerende macht, namelijk de Vlaamse regering.

AMENDEMENT Nr. 34

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 5

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 5 heeft tot doel de Vlaamse regering de mogelijkheid te bieden, om voor het aanleveren van diagnostiek en voor de toewijzing van jeugdhulpverlening in het kader van de toegangspoort, overeenkomsten te sluiten met (1) personen of voorzieningen van wie het jeugdhulpaanbod niet onder toepassing valt van een regelgeving

van de opgenomen sectoren, en (2) personen of voorzieningen die buiten het Nederlandse taalgebied gevestigd zijn.

Amendement nr. 43 strekt ertoe de toegangspoort weg te laten uit het voorstel van decreet, vermits er hiervoor geen draagvlak is in alle sectoren. In die optiek is geen plaats voor artikel 5. Anderzijds is er ook de overtuiging dat een dergelijke regeling willekeur in de hand werkt en een verdere etatisering inluidt. De indieners van het voorstel tonen niet aan dat de betrokkenheid van de beoogde actoren niet anderszins kan worden bereikt.

AMENDEMENT Nr. 35

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 5bis (nieuw)

Een hoofdstuk IIbis invoegen, Het recht op jeugdhulp, bestaand uit artikel 5bis, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK IIbis

Het recht op jeugdhulp

Artikel 5bis

Binnen het beschikbare jeugdhulpaanbod heeft elke minderjarige met een jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte, evenals elke ouder of opvoedingsverantwoordelijke met een jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte die verband houdt met de opvoeding of de ontwikkeling van de minderjarige, recht op jeugdhulp zoals bedoeld in dit decreet.”

VERANTWOORDING

Als het beoogde recht al afdwingbaar kan worden gesteld (quod non), dan hoort een dergelijk recht niet thuis onder de ‘principes’ van de integrale jeugdhulp. Door het recht op jeugdhulp binnen het beschikbare jeugdhulpaanbod onder te brengen, matigen de indieners wellicht ongewild het normatieve kader van de voorgestelde bepaling.

In subsidiaire orde moet worden gewezen op het schriftelijk advies van professor dr. J. Put (Instituut voor Sociaal Recht

K.U.Leuven). Hierin wordt gesteld dat het inschrijven van een recht op (jeugd)hulp niet evident is. Op de eerste plaats is ‘integrale jeugdhulp’ zelf geen sector van jeugdhulpverlening, maar wel een overkoepelend concept en een samenwerkingsverband tussen de bestaande vormen van jeugdhulpverlening.

Op de tweede plaats is het niet duidelijk wat precies moet worden begrepen onder een recht op hulp- en dienstverlening.

AMENDEMENT Nr. 36

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 6

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 35.

AMENDEMENT Nr. 37

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 9

Het tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

Gezien de gevolgde werkwijze in het Vlaams Parlement is het aanhouden van het tweede lid niet opportuun. Ver-

moed mag worden dat de pilootregio's ‘scherpere’ decretale toetsstenen voor modulering kunnen aanreiken.

AMENDEMENT Nr. 38

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 11

Het eerste lid vervangen door wat volgt :

“Het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules wordt gemaakt op basis van de volgende kenmerken van de modules : de impact op de leefsituatie ervaren door de personen tot wie de jeugdhulpverlening zich richt, duur, frequentie en intensiteit.”.

VERANTWOORDING

Het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules wordt in het voorstel gemaakt op basis van een weging van minstens de duur, de frequentie en de intensiteit van de module.

De voorgestelde weging is een te omslachtige aanpak en illustreert de drang tot hyperrationalisering en bureaucrativering in het voorstel. Vermoed mag overigens worden dat deze weging reeds is gebeurd in het kader van de werking van de pilootregio's.

De subjectieve beleving van de personen tot wie de jeugdhulpverlening zich richt dient ook een element te zijn in de beoordeling van de module met het oog op het maken van het onderscheid tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke modules (cf. het I.V.R.K. voorgesteld als referentiekader en het perspectief van het kind).

AMENDEMENT Nr. 39

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 11

Het tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

Het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules wordt in het voorstel gemaakt op basis van een weging van minstens de duur, de frequentie en de intensiteit van de module. Het tweede lid van het voorgestelde artikel 11 stelt dat de Vlaamse regering de nadere invulling van deze kenmerken moet bepalen en de wijze waarop deze weging moet gebeuren. De Vlaamse regering kan ook bepalen dat bij de weging rekening wordt gehouden met andere door haar te bepalen kenmerken van de modules.

Het Vlaams Parlement gaat hier te ver in het delegeren van bevoegdheid aan de formeel uitvoerende macht, de Vlaamse regering. De kostprijs van bepaalde modules kan een legitiem criterium zijn, maar de formeel wetgevende macht dient zekerheid te verwerven omtrent de invloed van dit criterium in het vastleggen van het onderscheid tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke modules.

Gezien de gevolgde werkwijze in het Vlaams Parlement is het aanhouden van het tweede lid niet opportuun.

AMENDEMENT Nr. 40

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 12

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

De voorgestelde bepaling legt de zwakte bloot van het gemaakte onderscheid tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke modules in artikel 11. Dit onderscheid is niet geloofwaardig (meer) in het licht van het voorgestelde artikel 12.

De indruk bestaat dat met artikel 12 een zekere institutionalisering van de tekorten in de jeugdhulpverlening intreedt of dreigt in te treden (bij tekorten onderdelen van het normaliter rechtstreeks toegankelijke aanbod doorsluizen naar het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod). De decreetgever mag zich hiertoe niet lenen.

AMENDEMENT Nr. 41

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 16

Het vierde lid vervangen door wat volgt :

“Het werkgebied van een netwerk crisisjeugdhulpverlening valt samen met een politiezone.”

VERANTWOORDING

Het is wenselijk de politiezones te hanteren als werkgebieden voor de netwerken crisisjeugdhulpverlening, en niet de zorgregio's. Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra nemen onder meer crisisjeugdhulpverlening op. Zij nemen minderjarigen op “die door de politionele overheden niet kunnen worden teruggebracht bij de personen die hen onder hun bewaring hebben, noch onmiddellijk voor het parket kunnen worden gebracht” (artikel 6, 1°, B. Vl. Reg. 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand).

Het grondgebied van de provincies en van het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad werd opgedeeld in politiezones. De grenzen van de gerechtelijke arrondissementen werden hierbij gerespecteerd (behoudens wat de gemeenten betreft die ressorteren onder meerdere gerechtelijke arrondissementen). Een politiezone bestaat uit één of meer gemeenten : zie artikel 9, Wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

AMENDEMENT Nr. 42

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 16

Het vijfde lid schrappen.

VERANTWOORDING

Het vijfde lid bepaalt : “De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de organisatie, de taken en de werking van het netwerk en met betrekking tot de toegang tot het netwerk”. Gezien de gevolgde werkwijze in het Vlaams Parlement is het aanhouden van het vijfde lid niet opportuun.

AMENDEMENT Nr. 43

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikelen 17 tot 25

Dit hoofdstuk, bestaande uit de artikelen 17 tot en met 25, schrappen.

VERANTWOORDING

De artikelen 17 tot en met 25 regelen de toegangspoort (indicatiestelling en toewijzing). Er bestaat niet in alle sectoren een draagvlak voor de toegangspoort.

AMENDEMENT Nr. 44

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 28

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

De strekking van artikel 28 van het voorstel is die van een resolutie, eerder dan een geheel van voldragen normatieve bepalingen voor te staan. Dit artikel kan bezwaarlijk worden beschouwd als een rechtszekere juridische grondslag voor de gerechtelijke (integrale) jeugdhulp. Als de integrale jeugdhulp ernstig wordt genomen, dan zal het decreet spoedig worden aangevuld met een echt wetenschappelijk en zichtbaar onderbouwd gerechtelijk luik in de integrale jeugdhulp. Dat dit moet gebeuren in overleg met alle betrokkenen is een evidentie.

AMENDEMENT Nr. 45

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 29

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 44.

AMENDEMENT Nr. 46

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 46

**In het eerste lid, 4°, op de tweede regel, het woord
“voorzitter” vervangen door de woorden “adviseur
en toezichthouder”.**

VERANTWOORDING

In de voorgestelde bepaling blijven de vroegere regiomanagers, nu betiteld als ‘beleidsmedewerkers’, nog steeds voorzitters van de regionale stuurgroepen. Hun opdrachten worden weliswaar iets minder als beslissingsbevoegdheden gedefinieerd, zij blijven evenwel de eindverantwoordelijken voor de voortgang van het ontwikkelingsproces naar integrale jeugdhulp in de regio. Dit amendement strekt ertoe de rol van deze beleidsmedewerkers te herdefiniëren tot adviseurs en toezichthouders vanwege de overheid op een ontwikkelingsproces waarvan de actoren op het terrein zelf de verantwoordelijkheid dragen.

AMENDEMENT Nr. 47

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 47

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 47

De beleidsmedewerker, bedoeld in artikel 46, eerste lid, 4°, participeert als waarnemer en met adviserende stem aan de werkzaamheden van de regionale stuurgroep. Hij ziet toe op :

1° de totstandkoming van het Regioplan Integrale Jeugdhulp ;

2° de naleving van de afspraken gemaakt in de regionale stuurgroep ;

3° het realiseren van de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp binnen de regio integrale jeugdhulp.

De beleidsmedewerker signaleert knelpunten, met voorstellen tot oplossing, aan het Managementcomité Integrale Jeugdhulp, dat de Adviesraad Integrale Jeugdhulp hiervan in kennis stelt.”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 46. De beleidsmedewerker dient te participeren als waarnemer en met adviserende stem aan de werkzaamheden van de regionale stuurgroep. Hij moet toezien op de totstandkoming van het Regioplan Integrale Jeugdhulp, de naleving van de afspraken gemaakt in de regionale stuurgroep en het realiseren van de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp binnen de regio integrale jeugdhulp. De beleidsmedewerker moet knelpunten signaleren, met voorstellen tot oplossing, aan het Managementcomité Integrale Jeugdhulp. Dit comité moet de Adviesraad Integrale Jeugdhulp hiervan in kennis stellen.

AMENDEMENT Nr. 48

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 48

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 48

Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de bepalingen van het decreet, brengt de Vlaamse regering de sectorale erkennings- en subsidiëringsnormen vastgelegd in besluiten van de Vlaamse regering in overeenstemming met de bepalingen van het decreet.”.

VERANTWOORDING

Het amendement blijft het constitutioneel gelegitimeerde standpunt verdedigen dat het de formeel uitvoerende macht, namelijk de Vlaamse regering, niet toekomt om decretale bepalingen te wijzigen, zeker nu de voorgestelde bepaling een dermate ruime invulling kan krijgen.

Het voorstel voorziet in diverse data van inwerkingtreding. Het lijkt dan ook beter om te spreken over “uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de bepalingen van het decreet”.

AMENDEMENT Nr. 49

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 54bis (nieuw)

Een artikel 54bis invoegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 54bis

Artikel 17 van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp wordt vervangen door wat volgt :

“Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2002 en houdt op van kracht te zijn op het moment dat het decreet van [...] betreffende de integrale jeugdhulp in werking treedt.”.”.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 50. In afwachting van een raamdecreet inzake algemene preventie met betrekking tot de jeugd, worden de pilootregio's gecontinueerd op basis van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp.

AMENDEMENT Nr. 50

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 55

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 55

Dit decreet treedt in werking op de datum van inwerkingtreding van een raamdecreet inzake algemene preventie met betrekking tot de jeugd, zoals bedoeld in de motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement bij de maatschappelijke beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg. De artikelen 35, 36 en 37 treden evenwel in werking op 30 juni 2004.”.

VERANTWOORDING

Meerdere actoren laken het ontbreken van een preventiekader in dit voorstel. Preventieve gezins- en jeugdzorg kan niet los worden gezien van jeugdhulp. Algemene preventie naar jongeren toe, eerstelijnsjeugd- en gezinszorg, opvoedingsondersteunende dienst- en hulpverlening en jeugdhulp moeten hand in hand gaan.

In de voorgestelde vorm is de integrale jeugdhulp aldus niet zo integraal als de benaming doet vermoeden !

De motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement bij de maatschappelijke beleidsnota (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1354/2*), in het kader van de integrale jeugdhulp als ‘referentiekader’ aangewend, stelt onomwonden dat het parlement bij prioriteit moet zorgen voor een raamdecreet inzake algemene preventie, waarin minimaal het conceptueel kader wordt bepaald.

Bij gebrek aan een dergelijk raamdecreet, moet de inwerkingtreding van het voorliggende voorstel van decreet afhankelijk worden gemaakt van het voornoemde raamdecreet.

De indieners van het amendement wensen evenwel een snelle inwerkingtreding van de bepalingen van de artikelen 35, 36 en 37 van het voorstel van decreet, teneinde de Adviesraad Integrale Jeugdhulp operationeel te laten zijn. Be-doeling is om aansluiting te vinden bij de werkzaamheden van de huidige Centrale Commissie, die ophouden op 30 juni 2004.